

Er is in de westerse cultuur sedert vele eeuwen continu een zekere mate van antisemitisme en antisemitisch vooroordeel aanwezig.

Religie is een belangrijke oerbron hiervan, met name vanuit het Nieuwe Testament en de Christelijke traditie maar de laatste decennia ook vanuit de Islam. Min of meer onafhankelijk daarvan geeft de opvoeding in gezin en gemeenschap vaak oude xenofobe vooroordelen door.

De endemische Jodenhaat fluctueert in de tijd in ernst en gewelddadigheid. Dat gebeurt o.i.v. externe factoren, vooral economische maar ook nationale gevoelens van bv bedreigde veiligheid spelen daarin soms een belangrijke rol.

Van belang is om het onderscheid te maken tussen enerzijds antisemitisme in strikte zin, te definiëren als de haat jegens Joden omdat zij Joden zijn, vaak verbonden met de wil om Joden kwaad te doen, en anderzijds vooroordelen met een antisemitisch sentiment. Voorbeelden van het laatste zijn: alle Joden zijn rijk/sluw, en vele andere.

De strijd tegen het antisemitisme in strikte zin kan zich alleen maar beperken tot een strijd tegen de uitingen van het antisemitisme: verbaal en/of fysiek gewelddadige manifestaties van de haat tegen Joden. De ervaring leert dat de aandoening zelf onbehandelbaar is.

De strijd tegen antisemitisch gekleurde vóóroordelen is feitelijk van nog meer belang want die zijn: a) veel grootschaliger aanwezig en b) in essentie nog omkeerbaar in de zin van “geneeslijk”.

De overheid neemt sedert geruime tijd de taak op zich om te strijden tegen zowel antisemitisme als antisemitische vooroordelen.

In de strijd tegen gewelddadige uitingen van antisemitisme is de overheid succesvol vooral in de preventie zoals bv in de bewaking van synagogen en scholen door de Militaire Politie; in mindere mate boekt de overheid resultaat bij de bestraffing van antisemitische incidenten.

In de strijd tegen antisemitisch gekleurde vóóroordelen is de overheid in brede zin, zowel nationaal als gemeentelijk weliswaar actief maar in het geheel níet succesvol. Er zijn vele plannen, in vele departementen (OCW, SZW, Justitie, Binnenlandse Zaken e.a.) maar die zijn veelal ongecoördineerd en feitelijk ongericht. Er ontbreekt (bijna) elke vorm van regie, coördinatie en controle.

Er is grote behoefte aan een **Nationale Coördinator van de strijd tegen antisemitisme**. Deze functie wordt ten eerste aanbevolen door de Europese Commissie bij monde van Eerste Vice Premier Timmermans en zijn EC Coördinator Katharina von Schnurrbein. Een dergelijke functie is reeds ingesteld in Frankrijk, Duitsland, Bulgarije, UK, Tsjechië, Griekenland en Zweden. De meest kansrijke opstelling is die van Frankrijk waar een onafhankelijke interministeriële functionaris (DILCRA) onbelemmerde toegang heeft tot alle relevante ministeries en direct verslag uitbrengt aan de premier. Deze functionaris verleent

daadwerkelijk regie en coördinatie van de overheidsplannen op dit gebied.

Het Centraal Joods Overleg pleit met klem voor de aanstelling van een Nationale Coördinator naar Frans model ten einde de strijd tegen een eeuwenoude vijand van vreedzaam multicultureel samenleven eindelijk met succes te voeren.

Ron van der Wicken

Voorzitter Centraal Joods Overleg.

LRvdW 5 sept 2018